

քան կ'ընեն թաղական խորհուրդը
 եւ ժամկոչներն, եկեղեցի միաց-
 ւելու գող չմտնէ, Սամախիւն, Ենի-Գա-
 ռա, Գուգլունճուզ, Խապուիզ, Սկիւ-
 ըր, Ենի Մահալլէ, եւ այլ երկար
 քաղք մը թաղերու, որոց եկեղեցի-
 ներ մը ամառու ամբողջին կողպա-
 տեն աւելի կամ նուազ, եւ այս ըն-
 վանքով, կ'երեւի թէ ամեն եկեղե-
 ցի յաջորդաբար պտիտ վայելեն այս
 փութափէրի աղցելութիւնները, Ը-
 վանք միանգամ ընդ միշտ թէ՛ երբ
 իրութեան վերաբերեալ լինէ՛ ու-
 կանութիւնը ձեռքէն եկա՛յր կ'ը-
 վաբարադործնելը բռնելու համար,
 կը պատուի որ յաջորի ալ
 զոգոտ պատմութիւնն ի՛նչ ընէ երբ
 ասարակ տուններու չափ իսկ պահպա-
 թիւնն ի գործ չի գրուիր եկեղեց-
 ց մէջ եւ տեքաբաց չա՛յր, Ամառն ալ
 գտեալ երեք շնիք գրէ՛ թէ մանքն ա-
 ղանսխտ պարիսպներով եւ երկաթ-
 քի փեղեղով ու հաստակաւոց գուռ-
 ով պաշտպանուի շէնքեր են, յորս
 իրեցել արժէքները նիւթերը պա-
 տու համար աւելի եւս հաստատուն
 ամրակազ քանձաքաններն ալ կը գրու-
 ան, Ի վերայ այսր ամառանի, մը
 զղեցիք համեմատապէս աւելի կը
 ոգոտուի քան մասնաւորաց տուննր,
 ցողի զէմ՝ այնքան ամրապէս
 յոպաղուի չեն ո՛չ արտաքստն ո՛չ
 քաղքուտն, Բայց ամեն մարդ իւր տան
 մարձի իրբու իւր ապրանքի համար
 ամառն որ հոգ կը տանի, մինչ խնդր-
 թէ եկեղեցեաց նման հանրային
 քաղաքուքի մը համար ո՞վ հոգ կը
 տանի, կամ պարտ տանի, Ընդհան-
 րապէս հաստատարի՛ նկատուած գա-
 ւաւացիներ, ամենքն ալ կըրովի
 զողի, իրբու ժամկոչ, այս եկեղե-
 ցաց պաշտպանութեան կոչուած են
 ։ հսկողութեամբ լուսաբարներու,
 հանձնայինքու եւ թաղական խոր-
 հուրներու, Բայց այս գործութեանց
 քաղաքներուն վրայ մեզ հայոր-
 ւած տեղեկութիւններէն չը տես-
 թէ այս պատուակալ կամ թո-
 խաւար պահպաններին շատե՛ք զար-
 քի կերպիւ կը թըրանան իրենց
 քաղաքով թեանց, Սրիւնակի համար,
 նուազ նորագոյն դէպքն, որ Սկիւ-
 ըր Ս. Կարապետ եկեղեցեցւոյ գո-
 լութիւնն է, Արդ, թաղեցեաց զոգմէ
 հայորդուած տեղեկութեան նու-
 րով, եկեղեցեցւոյ հինգ ժամկոչներէն
 լուրը կամ երեք ժամանակէ մ'ի-
 վեր պահպաններն ո՛չ թէ եկեղեցին,
 արդի կամ նախորդ թաղականաց
 քան տուններ, որք ամառանց գա-
 ձն լինելով, տուններին լուսա-
 ձն եւ ամառանոցն զիջի քաղաքներու
 քան երեսարմատահիլ քաղք եթէ՛ Սո-
 փա իրենց քաղաքներն իրենց քաղ-

զինքն փաստաթուղթի մամբ պատուեալ ժա-
 րաններուն: Ինչպէս կ'երեւի, ալ
 պատմութեան թիւով զորոնք լաւ
 մարդիկ քաղ փառն իրենց շահ ըրելու
 գոյն ձեռքերու պահպանութեան յանձ-
 նել տնդինքն այն է թէ Ոգոյն ալ իւր չա-
 փով լաւագոյն ձեռքերու յանձնա-
 լը լինի՝ երբ պիտի մարդիկ ի թա-
 րականութիւն կը կոչէ: Եւ յետոյ
 նացեալ ժամկոյններէ երկուքը դո-
 լորութեան պահուն տուն մը դացեր եւ
 իւրեանց մը եկեղեցի փոխադրելու ,
 ինչպէս նոյնքն ընտանիքն չէր կր-
 լար պահանջուիլ նոյն պահուն եկեղե-
 ցոյ պահապանութեան զրայ իտիջի
 ուրիշներ ալ յայսմ մասին աւելի հո-
 րաւոր չննդ գտնուած, Եւ գոգրեմ
 այս կարի հաջորագէտ նպատակու-
 զարագայից մէջ մանկով կեկղեցին, ի
 ոք խաճառութեամբ փարուած են Որ-
 ք խոստովանող նկատմամբ, չոր-
 ք մասունքներէն — Ս. Կարապետի եկե-
 ղեցոյն հոգեւոր բովանդակ «գրա-
 թագաւոր» — գառ ուրիշ բաներ եւ
 իրաւունքի համար եկեղեցոյն զանգ-
 րատունը, չգոգնայով յատնելով իրեն-
 յետ: Ուրիշ զանցաւորութիւն մը այն
 ը բարորակութեան մեծ արժեքն ու
 արարելութիւնննն գառ նիւթից ու
 ըր 100 ոսկոյ չափ արժէք ունեցող
 այս մասունքներ սեղանին զրայ թիւ
 զանած էին դիշերոյն, մինչ տարբ-
 ան զգուշութիւն մը կը պահանջէ-
 անձարանին մէջ պահել զանոնք, եր-
 անուանող եկեղեցին սովորաբան պահ-
 անութիւնէն զուրկ ըլ գտնուէր: Ինչ-
 ստի, ժամկոյններ, թէպէտ քա-
 յալալով գառուացիներ, սովոր են եւ
 եր եկեղեցոյն մէկ անիկոր թաղա-
 ան խորհրդարանի ներքեւ ստորեր-
 անայ սենեկի մը մէջ պառկել ամենքն
 չոն Որքիտի անակարուն մէջ յա-
 ածածալ շատ հաւանական է որ քնու-
 ան չլիտի իմանալին ելթէ գանձ-
 անն անգամ իտրտակուէր, մինչ ու-
 լին եկեղեցեաց մանց մէջ, մանա-
 անդ ի Մայր-Եկեղեցին ի զաղու-
 անայ գրուած կանոնին համաժա-
 ցէտը: Եր փոխ աւ փոխ հակին բա-
 րին մէջ, տաճարի շուրջ, Եւ իրենց
 անք շէնքին ուրիշ կողմերը, կամ
 տաճարին դանց առջեւ պառկէն
 ան:

Այս տեղեկությունը և դիտողությունը կը հաղորդուին մեզ Սկիւտա քաղաքի և տարախոյ չկայ որ եթէ Մայր-Եկեղեցւոյ նման ուրիշ մի քանի հայրապետ կն եկեղեցիք գոյութիւն ձեռնարկութիւններէն զերեւ ձեռնացած են ցայլալար, գիշերներու պահպանութեան հոգին է,— և ո՛չ զէ գողութեան բարեւորութեան փորձել, Բողոք յանցանքի մամլութեան վրայ թողուն են առարարութիւն չէ, երբ անդիւ լուսաւորութեան թարգման թիւրաման իրենց պարտաւորութեանց, և յալոց պարտաւորութիւններն անապատութեամբ յիշեն իրաւունք չեն ունենար, Վերապահէ, քանի որ ինչդոն հանրայնութեան քանի վրայ է, թաղեցիները կը եւս մեղադրանքն չեն չեն ընդունար միայն. զի եթէ են եկեղեցւոյ

պահպանութեան այլ անդոճան
ցիլ պայմանը հանրածառնութեան
դէն թաղան մէջ, ինչու՞ համար թե
ցիւր անտառերը կը կենսային, և
բողոքներ ուր որ անկէ։ Արդե՛հ
բազայից մէջ, քանի մը ժամկո
իրենց պաշտօնէն զրկելով ինչ
գիրնացած պէտք է համարել, և
թաղեցիք և թաղականք տակաւին
փոխէ կենսան, Գառնիւրքարան
Տոնտապան խորհրդով միջոցաւ,
գերագոյն պահապան ազգային և
և ստացումածոց, պէտք է պարբ
բար քննիչներ զրկելով քննէ իմ
թէ և կերեցեաց ցերեկայ և գիշ
յին պահպանութիւնն ապահովե
նտ ապանային. զի աւելորդ է
ջատել թէ քիչ ժամանակի մէջ
չաւ մը և կերեցեաց ապագոյ յաճ
բար կորցապտելով անկ կերպի
տպաւորութիւնն րրած է, և ուրիշ
դաց առիւն ալ մեր փայային կա
կերպութեանն պատիւ բերելու հ
դամանք չունի քննու։

የሲባላንታ ስር የሚገኝ የሲባላንታ

[illegible]

ժամեր բնագլխի մամրեւ 130 դամ
զրուշ չնն տար վարդապետեւ մը կ
եպիսկոպոսի մը, որպէս իր քարոզ
պատմամաթիւն այն եկեղեցւոյն։
Տոգիւնն այն թաղին ժողովուրդը
քարայտէ, Տոգեւորպէսն և իմացա
նապէս։ Երբեք ցորենն աւելի ա
արտի մէջ ցանտաւմ էր արդեւեք եր
տեսամ էք բարեբարութիւն մը իր զոր
դունող հասարակութիւնն այն բա
բարութեան և այն բարեբարին ան
քան անարժան գումարեմ լինի։ Մի
հինգ-վեց հազար ոսկի արտող
ղեցւումը և անոր քարուկիր կալու
նէրուն սնտուկը քարոզչի մը ամա
նը լի՞ կրնար հոգալ, կամ եթէ ին
չհինգ ընկու պէտքն զգալ, և
չլին զեղչիլիք բանը քարոզչին ամ
կանն է միթէ, Լոսէ՛ք ուրեմ ին
քանի ծառայող Ունեցանք անողո

կան բարերարութիւնն, երբ
կանգնած Հոյակապ եկեղեցւոյ
ամիսներէ քիկեր է ահա որ քայ-
տուած։

Իրաւ, դա՛սն է առ դի-
միւնն, և արիւն կ'երկայ մեր ա-
րեւ այսպիսի դասն դիտարկել
գրելու։ Հարկեմ ենք եւս իր գաւնն
Բայց ճշմարտութեան պէս դառ-
նկայ, Հա՛րկ է առիկ յոտա-
թալ, և կ'իշխցեն լիճէ՛, ճշգի-
րողչի անդորւթեան պատճառով։
Մահալէ՛ թաղեցիք պարած կ'ը-
կենեկեցին, և կ'իւրակի օրեր կ'ը-
սուրչ եկեղեցեցեք, մօտաւոր կ'ը-
սաւոր, ուր քարոզ լսելու պատ-
թիւն ունենան։ Ձերք Հասկնա-
կանսկան ժողովքն ինչո՞ւ չի նա-
ցանքս, և քիչպէս եկեղեցի մը
ներով առանց քարոզի և առա-
ջողչի իր թողորն, Բանի որ եկեղ-
մատաւարաբարութիւնը թաղական
Հրդոց ձեռքն է, խնդիր է թե՛

նական փողովն ո՛ր աստիճան է
ի գործ կրնադ դնել՝ անուանելով
զիւր ի որոյ թողալին այն թաղապետ
հուրդէն պիտի վճարուի, Բայց եւ
այդ գերազդիւնաճնէր կան որոյ առ
փցուն ձեւակերպու թիւնք տողի
է տուն, և Պարտիայը և կրօնապա
ղով իրենց բովանդակ ազդեցող
պէտք է բանեցնեն սա կանանց
տառտել տալու համար թէ եկե
մը չուրջ իրբեւ ուրոյն թաղ համ
բեալ հասարակութիւնն, ինչ որ
ինչ իւր թաղային չէ—աճն, քարո
պէտք է անպատճառ ունենայ, և
կիրաքի քարոզ խօսքին ալ պար
կին պէտք է լինի քարոզչիկն րու
ժողովրդեան մէկ մեծ մասին
հոգեւոր, բարոյական և նոյն խո
ցական զարգացման գլխաւոր մի
նշէ մին է և կը մնայ քարոզող ի
շայտատանեաց ինկըզիւց սը
շարահանք և ժամասացութիւնք,
և անման լացի թէ՛ իրբեւ տողի
լսուած և թէ մանաւանդ իրբե
րած, մեր ժողովրդեան աւելի ու
աւելանշին և որոյն կը զարնն
մաքին։ Այս պակար ժողովրդ
լեզուաւ տրուած քարոզութիւնն
կրնան ընուի, և քարոզութիւնն
որ ուրքը ուրքը, ինչպէս Ա. Կար
սէ թողին մէջ, եկեղեցիական
տաճանց աւելորդ մէկ մասը
մարտիր իրենց պաշտօնն ու պէ
տարօրինակ կերպով խմազդ կա
թաղապետներու և թաղացիներու
մէ։ Ընդհակառակն, մեր եկե
ղեցակապիրդք իրենց տաճարն
մէջ ամենեւն աւելի ոյժ կուտան
զութեանց, և թէպէտ ժամանա
վեր կրօնափոխութեանց լուրեր
լսենք, բայց տակաւին հայեր և
պաղտական հայեր որք արեւ
օտար եկեղեցեաց քարոզութիւնն
ըն նախանշին, և Կ. Պողոսյ ամեն
մեր նախորդ և արդի սերնդոց
նաժ փառաւոր տաճարները դիւ
կը ցաւին միայն որ անոնց մէջ հո
կենաք լճալ, եկեղեցի, յաճախ
թիւն առ րոտ առ կը նուազու

երենց
մէջ
զէ՛
ողո՛ւ-
բումն
մէջ
ինք
ն բան
կը-
քա-
նի՛
լընց
թման
ջն-
ն հու-
թէ
որ այս
ամիս
քա-
ցաց
նեց

զէս որ եթէ չլինէին պատ-
շատ եկեղեցիք թափուր պի-
Սկի տարի Ս. Կարապետ ե-
նան, և անոնք այ րոր եկե-
լաճախեն, արուսմ և տիտու-
րադատնան, որովհետեւ չ-
րով կամ ամիսներով քարո-
չեն տեսած :

Իւր բրիտաննէութեամբ
ցող, քրիստոնէութիւնն իւր
կան ճեմադան զօրութեամբ
մարդ Ազգի մը համար այս
թիւնը գլուտով, գրէթէ զայ-
ն և, և ո՛չ այնքան ազգային-
կան իշխանութեանք որքան ի-
հայէ ժողովրդեան խորին մ-
թիւնը զի հրապիրենք հոգե-
րոյսկան այս անկրեւ անկե-
նոր Ազգն ինք զիցայ, աւ-
ծառ երբ իշխանութեանց զը-
եւ երբ Ազգն ինք զիցայ, ի-
նք ձեպ իշխանութեանց զգ-
ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒ

ՌՈՒՍ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՅԱԿՍՏՐԻԱ

[illegible]

ԴԱՆԻԱՅԻՔ Ի ՇԼԵԶՎԻ

գլխով իմ Բրուսիս
գանձեկան գաւառէն իւրացի
Դանիոյ վրայ տարած յաղթի
հաղթ, 1864 ին, Ենթզկիկի Դ
գեա եւս իմէ Տամահրպա
վիճակին, ե լեճպետ Դանիոյ
Տեւտէ Տաշտուած է Բրուսի
բայց իրենցը տակաւ իմ Տա
շտ ըրնամացման, Այս օրերս
կառավարութիւնը չըթարբ
ըրկելով Ենթզկիկի իշխան
պետութիւնը որ կայսերական
գլխով միջոցին տեղացի ժող
ովոյ շարտի Տակագեթման
ընդ, Բուս արած, քաղաք
գլխով քաղաք ամաթ, Տրամ
Տանիւով, արդ իրեցին գանի
կաւ զորաց գեղեղամաներ
գլխով իրենա կ'օրնեթով պա
ստանէր գնեթով տօմարութիւ
նը ամ տեղացի ժողովուրդը
Տամարթ ամին տարի այս
տարեւն ե աղջ տարեկան տ
թիւնը կատարել վճական
թիւնն տարեղարձի օրը, Տեղ
ղովուրդը կը բողբոթ բրուսի
խանութիւնաց այս արդ երբ
գ'օրմը լով բարդական ցոյց
տեղով,

ԻՏԱՆԱՅԻՔ Ե՛ՐԱՓՐԻԿԷ՛:

Հոռոմայ լրագիրքը կառավարական
աղբիւրէ հաղորդուած սա զեկոյցը կը
հրատարակեն .

Քիւմայի, Պարսի, Մէքսայի,
Մոկոտոնոյի և Նորվեգի կայսրութեան որ
Հակոբակոյի իմփրին արտառութեամբ և
տախտի արտաւ չէն, ցարդ շուր միկոն
Քրէ աւելի Հայապի տուած ևն մարտե-
րուն իտարական վարտութեան Նորվեգ, որ
ուրի տուրդեր որ կը գտանէ, Այս կայս-
րանայ վարտութիւնը՝ նշալ վայր մասամբ
Անգլիոյ կը պատկանէր Այս քորտընէ
սկսեալ, քացի Քիւմայոյն, որ Անգլիոյ-
ցի տարական տակտի քորտըր ունին
Հակոբակոյի իմփրին Հետ, այս ամեն Նա-
ուանդատայ վարտութիւնը բոլորովին ի-
տաական պիտի լինէ, և շրջակայ եկրի-
միշէն 18 քիովոն Քրէ-յի Ներս, Ինսա-
յի լոյ ազգութեան Նշալակայ պիտի լի-
նին,

1. 3000000

(Պատմ. 18) Ապօրինի քաղաքը փա-
ռաւորեց յիշատակի Բուբլի, ծովա-
կային, ինքնին այնպահակային, որ ի
գլխին ֆրանսական նաւատորմին՝ յա-
նդ ճակատամարտներու չարքէ մը ետ-
քը մնաւ, չտոկալով ինքնինն աւ-
զելու ժաշտողիցի կիրմանը։ Ինչպո-
ղնայպառնման ժրուան նորուի ժող-
էն ի նիւնասու, ժամն տըրքէ թիշան
քաղաքն Անգլիացուց ձեռքէն աղս-
տեղիւն տարեցաբար վարժարանական
տուն պիտի նկատուի այստէ հետեւն-
վայմէն, իւր արձանն ունեցաւ ի մէր-
նէլ, և միւնիւն իսկ թիւ Պարթեւ րա-
նատեղիւն նման արքէն մոռցուած
անձնատուրով թանգ ծննդալարը պա-
տին իր ճշտական անոնը ի պատիւ ար-
ձանինն և իշտատեկ կանոնից Ուլ-
փիլ՝ նոյն ընտացին հետեւեալս Բուբլից

Ի՞նչ կրնայ հասնիլ :

—Երեսալը ես ալ չեմ գիտեր
—Կարելի՞ բան է:
—Այդ ինչդով չեմ գրազա-
րմ Զոտար, որ շատ պարկեշտ
է, կը կատարէ իմ բոլոր գործե-
մայր կորսնելեւու դժբաղդե-
նեցայ, գրեթէ երեք միլիոն ուն-
եւականանէ: Ի վեր մեծամեծ
թիւիւնը բոլոր գործ ածուլ տրա-
ւելցուցած են: Աերջապէս կը
թէ քառակոյտ Հարստութիւն ուն-
եւականութեան մէջ դիրք ու-
ն վրոջն ամեն կտոր կատարելու-
նուազ Հարստութեան աւել-
նաք ընել, սերկելու: Բայց զ-
մեր հին կրքերուն մասնուէլէ:
Հանքեր որ բոլորովին Հրաժա-
պատական աշխատութիւնե-
րակ է որ մարդ որ զբաղած ըլ-
լաւոր: Բայց երբ ամուսնանա-
կանս, մի՛ մոռնաք ըսաւ: Եր ա-
կնոջ ոչեւք է պատկանիք քան ձ-
րուն:
—Իմ վրաս կը կասկածի՞ք:
—Ոչ: Սակայն երջանկութիւն
քան փոքր բանն մը ամուսնա-
թերեւս, առանց պատճառ ու-
լու, մտահոգութիւն յայտնեցի
—Հանգստեւ եղի՞ք, տիկին մ-
հին, ես ինչգիշերքս վրայ վառա-
նուէի:
—Առեկի՛ լուս:
Այս վայրկեանիս զանգալի
լսեցի:
Մարդիզուհին ու կոմսը ոտը

—Արիւղիկ կոմս, ըսաւ տիկինն ար Մոն-
րէւէ շարձալի ձեւով մը, բարբորիկն մեղ-
մով չեմ կրնար զբաղել, բոլոր չէրէքր ալ
ունիմ. Չանգալի այս հարուածը կը ծա-
նուցանէ մեզ թէ առաջին նախաձեռն
պարտաւոր է. Թէ Լեւոնիկը ինձ տունէք եւ
սեղանային երթմանք:

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵՆԷՆ ԱՌԱ

Միևեւոյն օրը, ժամ չորսին, Մօսքիէն է
մարգիգուհին՝ երկու կրակոտ ձիերու լծե-
աւած թառ կառքի վրէ հեծաւ, եւ Վօրքի օ
քանց քաղաքն զնապատարին տուեց։
Ծարգաւորք եւ բարեկամական մեծ ցոյ-
ցերով ընդունուեցաւ։ Այս այցելութեան
իրեն պատճառած ուսարմութիւնն՝ յայտ-
նեցու համար, ելէն մարգիգուհւոյն վիզը
փաթեցուեցաւ եւ ուղտերէն համարեցաւ։
—Վը գարմաւաք զիս այսօր հոս տես-
նելով, ըստա մարգիգուհին հասելով փոքր
շուպակին մէջ ուր ընդունուեցին զինքը
հիւանդ կ'իմանաք իմ այցելութեանս շար-
ժաւորէն։
Վայրկեան մը գտնապա՛ն նիւթերու վը-
րայ, ծառերուն, պատուաւարի, քիչա-
պետեան մշտական ծաղիկանց վրայ խոնդե-
լետայ, յաճկաւոր՝ դէպի ելէն գտնաւորով,
—Նիւթի օրերիդ աղէկ ստեցութիւնք
տեսնեմք, սիրեկիւ։
—Շատ բաւ ստեցցի, տիկին մարդե-
ղուհի։
—Զուարճացա՛մ։
—Փոքրիկ աղջկան մը պէս։
Եկան։ (Ծարձակելի)

ԷԼԻՆ ՌԵԶՊՈՒՌ

ԽԷ 1191100

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

—Տէ՛ր Աստուած, ի՛նչ գիւրեւն օր
վայելեմի՛ մը հազարէ բերելն,
հա՛ւանջնէն:
Եւ սկսեալ բարձրաձայն ծիծաղելի:
—Ձիւս կը ծաղրէ՛ք, տիկին մարգարէ:
—Քեան երբէք, Միշայն, կը նշուի
գարամանայի երևույթն մը առած է
—Ճշմարիտ է, իմ տարիքիս մէջ
չհարուիրը . . .
—Փայտէ՛ք, կոմս, բարիք ընելու
որ երբէք ուշ չէ, շինարար լըօրիս
մէջ Պէտք չունէք ինձ բռնելու թէ
պատահէ ինձմէ: Գիտեմ թէ ի՛նչ կ'ը
սի պաշտօնս մը կը յանձնէք ինձ Սա
ն Կէ առաջ, պարտիմ իմանցնել ձե
զորք տըր Առուստան մէջ ստանչ գի
տը տղան, միկնէս Կէս կոմսն ուս

— Բայց ասե՛ր զո՞ւք եմ, գոչեց կոմեդան՝ հո՞ր համար նոր գտա՞ք մեն է այդ, որ լուրջաբէս չէ՛ր աչեացս։

— Ըսե՛ր է այս բան արգելք մը չէ՞մ։

— Ընդհանրապէ՛ր, տիկին ժողովագուհի միակ աղջե՛ք մը, միակ դժուարութեան մը կը տեսնեմ որուն պէտք է յաղորդուի։

— Ո՛րն է այն։

— Քառասուն-երեք տարեկան եմ, հասնելուս աչեց կոմեդ։

— Եւ էկէ՛ տասնևեօթը տարեկան եմ, է՛րբորեմք մէկ երկիւղեմ։ Սակայն ո՛րմա, դուք կարող էք ինձ ծանօթ չառնել երիտասարդաց հետ միջի, և յաղկեմ ինձ կերպով միջիլ։ Այսկայ անէղծօրէ՛ր լո՛ւսմէ մէկ, առանց չողորորդուի՛նք։

— Զիտ այնպէս չէ՛ք տեսներ ինչպէս որ եմ։

— Զմէկ կը տեսնեմ մէկ գիտնական լուսնի եւ բոլորովին երիտասարդ քրտով տալիս աշխատութեամբ հասունեցած դասակարգութեամբ։ Սակայն դանկա՛ր եմ նուազմունի։ Կարելի չէ ուրիշ անհոգի թէ սրտուն աղջիկ մըն է։ Ծանօթ եմ իրերմ գինքը։ Դաստիարակուած է, նրբաբան, հեղափոխորդ, համակրելի, ազնուամիտ, և այնքան մայրաց աղջողութիւն։ Եւ ինչ որքան որ պէտք են իւր գիրքին մէջ տեսնող աղջկան մը համար, Եւ կարող եմ թել չեղչուակ մը պէս աւերել։

— Այ՛նք տարեկան հասակին որը մնալով մեծ մօրէ է՛ կայրը ծախողը գործերմ մէջ գտնուած քայլով, անսկիաբան է՛

Հորիզոնային գիշապատե նուստածն՝
աղիկն մարդ մըն է, իր պաշտպան
թեան տակ տառա էլէնք եւ թուռի
ազգոյն գիշերօթիկ վարժարանը գր-
ուր կը գտնուէր զեռն տարի մը տա-
մից ապեան հոգեպտեան կոչուած Ըլլա-
կերպարուստը վարժարանէն հանեց
ըով պահելու համար։ Գինգ ապեա-
րանի մըն է . բայց հարստութիւն չու-
րիւն եւ երրորդաւստը չամբտօրէն կ'-
րին իր հաղապատն թոյալուտն եւ
կարծիք որ կարենան ստակ աւելցու-
նուտի էլէնի կացութիւնը կարեւորութ-
արժան է, եւ չստ ազգամ տն ինքս
տածած եմ արտմուքեաւոր թէ ի՞նչ պ'
Ըլլալ իսեղձ աղիկն, եթէ յանկարծ
մէր Հորիզոնային որ իր միակ ազգականն
—Այս տեղէն հեռա՞ կը բնակին
—Վարդա՞, Գրէորիւնէն մէկ մղն
ոտ։ Հիմայ կարաք լծել պիտի տամ եւ
նոց պայցելութեան պիտի երթամ
գործն յաղոցնելու համար։
—Ո՛հ, չնորիցայ եմ,
—Բնակեանքաբ բան մը չեմ կը
խոստաւայ պոյժեմ, չեմ գիտոր թէ
պատասխան պիտի բերնու մեզ։
—Խախտազգացում մը ունիմ թէ պ'
յաղոցն։
—Ինք պերենք թէ յաղոցնէ, Կամ
նանաք, եւ մարդոց երջանկադոյնը կ'
յաք, Բայց յետոյ՞,
—Սետոյ ի՞նչ կը նշանայ,
—Այո,՝ ձեր ամուսնութենէն յե-
րէն է ձեր նշատաւը, Ի՞նչ պիտի ըլ-
—Ինչ պիտի սիրեմ։

—Այդ տարադպր անհիմ. քայլ
եղանակաւ պիտի սիրէք: Կենցաղապ
թիւներդ ի՞նչ կերպով պիտի կարգա
վերադաս ինչպէս ուրիշ ապրէք:

—Ամեն մարդն իմանալ է.

—Սիրելի կոմս, շատ առաձգակա
տառօնան մըն է այդ: Վրայ բերա՛ր
գիշերէն չհեղեղանալ մայրտով մը. . .
մեծ բան մըն է որ ձեր եւ ձեր կնի
մար ասարկուե մասնաճոր եղանակ մ
չհարաւ:

—Միշտ չհեղեղող էք:

—Հոգա՛ր մէջ, բայց մէջ. Միեռակ
մտաւորութիւն մը ունիմ, եւ որոն
ձեր եղբաներութեան Հոգածու եւ
Պաիւր եւլէ՛ք ձեր Տրափի փողոցի
բաժնէն որ խռանաւթութիւն կը բուր
սարգէրն անարգել իրենց ոտայնէն
չհուսն ձեր գրադարանին շուրջը:

—Ապարտա՛ր մը կը դնեմ:

—Լա՛ւ, Լա՛ւել է շատ մը օպաստ
պիտի ունենայ:

—Պէտք եղածին չափ:

—Այսքա՛ն եւ ձիւրն ալ պիտի ուն
կա՛մ:

—Ընկերութեանց մէջ պիտի ու
նիւրէ պիտի ընտելանայ, սոյնպէս չ
—Հապճէ մը որ այնպէս ընեն:

—Ուրեմն գործութեան կը տես
լաւ քաղաքաբնէն ունիք:

—Մնաց որ, տիկին մարգիգուհի
մեր զով պիտի ըլլա՛ւ ինչ խորհուր
լաւ համար:

—Կը յուսամ թէ իմ խորհրդոյն
չպիտի ունենայ: Հարատու թիւնդ

չափի կրկայ հասնիլ
 —Երեսուրեւ ու ալ չեմ գիտեր
 —Կարելի՞ րան է ։
 —Այդ իննդդով չեմ գրապա-
 իմ ճօտարեւ, որ շատ պարկեղա-
 է, կը կատարէ իմ բոլոր գործե-
 ժայց կորսնելելու դժբաղդութի-
 նեցայ, գրեթէ երեք ժամին ուն-
 թեականանէն ի վեր մեծամեծ ի-
 թեականը բրի որ արտելու դրա-
 աւելցուցած ենս Վերկուդաւ
 թէ իսական հարստութիւն ուն-
 թականութիւն մէջ կտար մը
 և փոքր ամեն կամք հարստութե-
 —Նուազ հարստութեամբ աւ-
 նաք ընի, սիրելիս ։ Բայց
 չեմ չին կարելոք մասնաւել ։
 հարկերն որ բոլորովին չբաժա-
 պատականաւ ախմատութիւններէ
 հարկ է որ մարդ որ զարագ ըլ-
 լաւորն ։ Բայց բր արտւանաւոր
 կամս, մի՛ մտաւոր ընաւ որ ա-
 կնոյ պէտք է պատկանիք քան ձ-
 րուն ։
 —Իմ վրաս կը կասեմի՞ք ։
 —Ոչ, Սակայն երբանկութիւ-
 քան փոքր քանեք մը կախում ուն-
 թերեւս, ասեալ պատճառ
 լաւ, մտապագութիւն յայտնեցի
 —Հանգուտ եղիք ։ Երկին մ-
 չի, են ինքզինեզի վրայ պատան-
 —Աւելի լաւ ։
 Այս վայրկեանի զանգակի
 լսեցին ։
 Մարդըզուհին ու կոմսը ոտը

—Արթուրդ դուստ, ըստ արդիւն ար Բո-
րեւէ շորհակալ ձեռագիր, բարոյրդին ձեզ-
մով ձեռ կրնար զբաղել, ուրիշ հիւրերը ալ
ունիմ։ Չոտեցակի այս հարումածը կը ծա-
նուցանէ մեզ թէ առաջին նախաձեռն-
պատրաստ է։ Թեւեղեղիդ ինձ տուէք եւ
սեղանատուս երթմանք։

Ը

ԱՄՈՒՄՆՈՒԹԵՆԷՆ, ԱՄԱՅ

Միւսեղին օրը, ժամ չորսին, Սօնեղիւն
մարդիգործին երկու կրակոտ ծիրեր լծ-
ուած բաց կտաք մը հնէած, եւ Վօթը օ-
գնաց լուսամտն զընթացիտին տունը։

Ժաղրեղեւ եւ բարեխմայական մեծ ցոյ-
ցերով ընդունուեցաւ։ Այս այցելութեան
իրեն պատճառած ուստիութիւնն յայտ-
նելու համար, էլէն մարդիգործացի վիզը
փաթեցուեցաւ և ոյտեղէն համարեց։

—Կը զարմանաք զիս այսօր հօտ տես-
նելով, ըստ մարդիգործին նստելով փոքր
զաւակին մէջ ուր ընդունած էին զինքը։
Հինայ կ'իմանաք իմ այցելութեանս շար-
ժառիթը։

Վարդիւհան մը զնախանքն նիւթերու վը-
րակ, ծառերուն, պատուանիքն, զընթա-
պետին մշակած ծաղկանց վրայ խառնի
յետայ, յաշուարով զգլիկ էլէն զառնարով։

—Նիւէկ օրերիդ աղէկ սնցուցի՞ք
տեսներդ, միւրեկիս։

—Շատ լաւ սնցուցի, տիկին մարդի-
գործէկ։

—Զուարճացա՞մ։

—Փարթիկ աղէկան մը պէս։

(Ծարձակէի)

1894

